

репоспоразуменията са заемането на ценни книжа, което се прилага от инвеститорите за покриване на къси позиции, както и сделките с обратна покупка/продажба.

Особеното при репосделките е, че при тях не настъпва смяна на собствеността от икономическа гледна точка, макар че юридически тя е прехвърлена. Това е така, тъй като през времето на действие на реподоговора първоначалният собственик все още носи риска от промяна в цената на ценните книжа и има право да получи доходите по тях под формата на лихви или дивиденди. Смяната на икономическата собственост, от друга страна, предполага прехвърляне на всички рискове, права, задължения и възнаграждения, произтичащи от собствеността.

Репосделките изискват специално внимание от страна на статистиците, съставлящи отчети за международното движение на портфейлните инвестиции, поради няколко причини:

1. Международните стандарти изискват репосделките да се изключват от портфейлните инвестиции поради това, че не настъпва смяна на икономическата собственост на ценните книжа.

2. Ако репосделките не бъдат идентифицирани и изключени от портфейлните инвестиции, това би довело до сериозно изкривяване на крайните статистически отчети поради факта, че тези сделки се прилагат основно от банки и институционални инвеститори и са значителни по стойност.

3. Идентифицирането на репосделките е затруднено, защото те обикновено са с изключително кратък срок, извършват се на извънборсовите пазари и често с участието на посредници. Освен това поради юридическата смяна на собствеността само преките участници в репоспоразумението могат да определят особения характер на сделката.

На практика решаването на проблема зависи от начина на събиране на информация за статистиката на портфейлните инвестиции. При директния канал на инвеститорите се указва да посочват активите си в ценни книжа, като включват и книгата, предоставени като обезпечение. При индиректния подход обаче инвестиционните посредници, отчитайки активите на клиентите си, не могат да идентифицират репосделките, освен ако не са страна по тях. Това важи и за депозитарите на ценни книжа, когато те са източник на информация за пасивите. В тези случаи се налага отделно статистическо проучване за размера на репосделките, като портфейлните инвестиции се коригират с получените от него резултати.

Трябва да се има предвид, че значимостта на проблема зависи и от особеностите на репопазара. В някои страни, сред които е и България, той все още не е развит и малкото сделки се извършват между банки. Банките, от своя страна, отчитат директно портфейлите си и не се налага отделно статистическо проучване на репосделките.